

**Satakunnan
hyvinvointialue**

**KÄYTTÖSUUNNITELMA
2024 IKÄÄNTYNEIDEN
PALVELUT**

Sisällys

1. Talousarvion lähtökohdat.....	2
2. Käyttösuunnitelma 2024.....	3
2.1. Ikääntyneiden palvelut	3
2.1.1. Kotona asumista tukevat palvelut.....	4
2.1.2. Kotiin annettavat palvelut	7
2.1.3. Asumispalvelut.....	9
3. Laite –ja kalustoinvestoinnit 2024	12
3.1. Ikääntyneiden palvelut	12

1. Talousarvion lähtökohdat

Satakunnan hyvinvointialueen ensimmäinen toimintavuosi on takana. Palveluiden järjestämisvastuun kunnilta siirtymisen jälkeen keskitytään uudistuksen ytimeen eli palvelujen rakenteen, järjestämisen, tuottamisen ja erityisesti sisältöjen kehittämiseen monikanavaisesti tavoitteena palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaaminen. Tämä edellyttää etä- ja digipalvelujen sekä kotiin vietävien palvelujen laajaa kehittämistä. Saman aikaan jatkuva tiukka taloustilanne ja toinen alijäämäinen talousarvio edellyttävät kaikkia mahdollisia toimenpiteitä toiminnan ja talouden tasapainottamiseksi.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisia toimenpiteitä hyvinvointialueiden valtion ohjauksen osalta on otettu käyttöön siltä osin kuin säädökset mahdollistavat ja toisaalta säädösten muutokset ovat valmistelussa. Valtionvarainministeriöllä tulee jatkossa olemaan keskeinen koordinoiva rooli alueiden ohjauksessa.

Vuoden 2024 osalta on tavoitteena saada strategiaan pohjautuvan toiminnan ja talouden muutosohjelman toimeenpano keskiöön kaikessa toiminnassa. Muutosohjelmalla tavoitellaan 92 milj euron kulujen säästöä vuoteen 2026 mennessä. Osana muutosohjelmaa käynnistetään väestön palvelutarpeeseen perustuvan palveluverkon tiivistämisen toimenpiteet. Palveluverkkoa koskevat päätökset tehdään erikseen ja ne perustuvat laadittaviin vaikutusarvoiteihin. Samalla käynnistetään vuokrasopimuksia koskevat neuvottelut kuntien kanssa. Toimitiloihin liittyviä sekä muita tarvittavia investointeja tarkastellaan kriittisesti ottaen huomioon hyvinvointialueen toiminnan kokonaisuus.

Henkilöstön saatavuus niin sosiaali- ja terveydenhuollossa kuin pelastustoimessa on ja tulee olemaan keskeinen kriittinen tekijä palvelujen tuottamisessa. Osaavan ja ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuteen omaksi henkilöstöksi panostetaan eri toimenpitein samalla välttäen kalliin ostopalveluhenkilöstön käyttöä. Keskeistä on turvata asiakkaiden ja potilaiden hoivan ja hoidon sekä pelastustoimen palvelujen häiriötön oikea-aikaisuus ja jatkuvuus.

2. Käyttösuunnitelma 2024

Kappaleessa tuodaan esiin vastuualuekohtaiset toimintasuunnitelmat ja tuloslaskelmat.

2.1. Ikääntyneiden palvelut

Tililaji	TA 2024	KS muutokset	KS 2024
Toimintatuotot	37 680 030	0	37 680 030
Myyntituotot	1 189 000	0	1 189 000
Maksutuotot	36 491 030	0	36 491 030
Tuet ja avustukset	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	-255 657 148	0	-255 657 148
Henkilöstökulut	-129 116 098	-262	-129 116 360
Palvelujen ostot	-106 131 510	262	-106 131 248
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 701 410	0	-1 701 410
Avustukset	-18 487 000	0	-18 487 000
Muut toimintakulut	-221 130	0	-221 130
Toimintakate	-217 977 118	0	-217 977 118
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	0	0	0
Korkotuotot	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0
Korkokulut	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0
Vuosikate	-217 977 118	0	-217 977 118
Poistot ja arvonalentumiset	-7 011	0	-7 011
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 011	0	-7 011
Arvonalentumiset	0	0	0
Tilikauden tulos	-217 984 129	0	-217 984 129

Ikääntyneiden palveluiden yhteiset

Tililaji	TA 2024	KS muutokset	KS 2024
Toimintatuotot	12 800	0	12 800
Myyntituotot	0	0	0
Maksutuotot	12 800	0	12 800
Tuet ja avustukset	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	-4 921 993	0	-4 921 993
Henkilöstökulut	-3 798 543	0	-3 798 543
Palvelujen ostot	-1 109 500	0	-1 109 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 150	0	-12 150
Avustukset	0	0	0
Muut toimintakulut	-1 800	0	-1 800
Toimintakate	-4 909 193	0	-4 909 193
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	0	0	0
Korkotuotot	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0
Korkokulut	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0
Vuosikate	-4 909 193	0	-4 909 193
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0
Arvonalentumiset	0	0	0
Tilikauden tulos	-4 909 193	0	-4 909 193

2.1.1. Kotona asumista tukevat palvelut

Toiminnan kuvaus

Kotona asumista tukevat palvelut –vastuualueen palveluita ja tehtäviä ovat: iäkkäiden asiakas- ja palveluohjaus, gerontologinen sosiaalityö, arviointi- ja kuntoutusyksiköt (Arvit), ikäkeskus, geriatriset poliklinikat (muisti ja tasapaino), kuntoutus, veteraanipalvelut, kaikenikäisten omaishoito, ikääntyneiden perhehoito, varahenkilöstö ja sekä lääkäri- ja toimistopalvelut (lääkäri- ja toimistopalvelut hierarkiassa ikääntyneiden palveluiden yhteiset -vastuualueen alla).

Painopisteet

- Perhehoidon ja omaishoidon tuen lisääminen.
- Lääkäripalveluissa ostopalveluiden vähentäminen ja omien resurssien lisääminen.
- Arviointi- ja kuntoutusyksiköt tukemaan palveluohjaajien palvelutarpeen arviointia, jotta saadaan varmistettua palveluiden oikea-aikaisuus ja tarpeenmukaisuus erityisesti kynnysvaiheessa ympärivuorokautiseen asumiseen siirtymisessä.
- Ikäkeskuksen liikkuvan neuvonnan ja ohjauksen sekä elintapaohjauksen pilotointi verkostomaisena yhteistyönä kuntien ja 3. sektorin kanssa.
- Geriatristen poliklinikoiden ja kuntoutuksen työn priorisointi oikealle kohderyhmälle oikea-aikaisesti.
- Varahenkilöstön vahvistaminen koko toimialueella.

Tavoitteet

- Arviointi- ja kuntoutusyksiköiden sekä asiakas- ja palveluohjauksen prosessin yhdenmukaistaminen ja kehittäminen yhdessä sovittujen käytäntöjen mukaan.
- Perhehoitajien lisääminen koko hyvinvointialueelle, varsinkin asiakkaan kotiin annettavan perhehoidon lisääminen, joka tukisi myös omaishoitajien jaksamista.
- Omaishoitajien tukeminen ja lakisääteisten vapaiden käytön lisääminen ja monipuolistaminen.
- Ikäkeskus-toimintamallin kehittäminen ja alueellisten verkostojen luominen ennaltaehkäisevään työhön.
- Toimintamallien yhtenäistäminen ja resurssien tasapainottaminen suhteessa väestöpohjaan kaikissa kotona asumista tukevilla palveluilla.
- Tiivis yhteistyö eri yksiköiden välillä, jolloin palveluketjut ovat sujuvia ja asiakkaan palvelutarpeeseen vastataan oikeassa paikassa.
- Varahenkilöstö pystyy vastaamaan laajemmin eri yksiköiden äkillisiin henkilöstötarpeisiin ja välttämään oman henkilöstön ylityö- ja vuoronvaihoilta.

Toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi

- Asiakas- ja palveluohjauksen resurssien varmistaminen sekä henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen. Seuranta, että uudet toimintatavat otetaan käyttöön.
- Perhehoidon valmennusten pitäminen ja perhehoidosta tiedottaminen. Seuraava perhehoidon valmennus kohdennetaan Pohjois-Satakuntaan, jossa on hyvin vähän perhehoitoa.
- Omaishoitajan tukemiseksi kotiin menevien hoitajien työn laajempi käyttö koko hyvinvointialueella (työikäisten sekä yli 65 v. omaishoidossa). Kannustetaan omaishoitajia pitämään lakisääteiset vapaapäivät, tavoitteena omaishoidon jatkuminen mahdollisimman pitkään. Kiertävien perhehoitajien käyttäminen omaishoitoperheissä. Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset toimiviksi koko hyvinvointialueella, jolloin havaitaan omaishoitajan mahdollinen uupuminen ja pystytään miettimään tukitoimia riittävän aikaisessa vaiheessa.
- Ikäkeskus-toiminnan pilotointi.
- Kuntoutuksen toimintaperiaatteiden jalkauttaminen ja juurruttaminen.
- Geriatriksilla poliklinikoilla muistiasiakkaan hoitopolun päivittäminen.
- Kaatumisten ehkäisyssä olemassa olevan toiminnan selvittäminen ja uuden toimintamallin kehittäminen.
- Kehitetään varahenkilöstön vetovoimaa ja hyödynnetään Sotender-keikkatyösovellusta uusien työntekijöiden sisääntuloväylänä.

Talouden & toiminnan riskit

Jos uusien toimintakäytäntöjen käyttöönotto ei toteudu/onnistu, asiakkaat saavat liian raskaita palveluita, joka lisää kustannuksia. Palveluita tulisi olla oikea-aikaisia ja asiakkaan tarpeiden mukaisia.

Omaishoitajan uupuessa hoidettavan siirtyminen ympärivuorokautiseen hoitoon lisää kustannuksia.

Ennaltaehkäisevän työn vaikutukset eivät ole mitattavissa heti, vaan vasta pidemmällä aikajänteellä. Jos ennaltaehkäisevää toimintaa karsitaan pois, näkyy se jollain aikavälillä raskaampien palvelujen lisääntyneenä tarpeena.

Tililaji	TA 2024	KS muutokset	KS 2024
Toimintatuotot	3 405 600	0	3 405 600
Myyntituotot	4 000	0	4 000
Maksutuotot	3 401 600	0	3 401 600
Tuet ja avustukset	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	-49 623 301	-90 351	-49 713 653
Henkilöstökulut	-28 128 067	-90 351	-28 218 419
Palvelujen ostot	-2 579 180	0	-2 579 180
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-248 154	0	-248 154
Avustukset	-18 487 000	0	-18 487 000
Muut toimintakulut	-180 900	0	-180 900
Toimintakate	-46 217 701	-90 351	-46 308 053
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	0	0	0
Korkotuotot	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0
Korkokulut	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0
Vuosikate	-46 217 701	-90 351	-46 308 053
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0
Arvonalentumiset	0	0	0
Tilikauden tulos	-46 217 701	-90 351	-46 308 053

2.1.2. Kotiin annettavat palvelut

Toiminnan kuvaus

Kotiin annettavat palvelut: kotihoito, tukipalvelut, etäpalvelut, kuntouttava päivätoiminta ja yhteisöllinen asuminen

Kotihoidon järjestämisen lähtökohtana on asiakkaan kotona asumisen turvaaminen palveluiden avulla. Kotihoidolla tarkoitetaan kotipalvelun ja kotisairaanhoidon tehtävien muodostamaa kokonaisuutta, jota toteuttavat sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset

Painopisteet

- Tuottaa ikääntyneiden palvelut yhdenvertaisesti ja varmistaa, että palvelut ovat saatavissa ja saavutettavissa.

- Vaikuttavat, laadukkaat, ja kustannustehokkaat palvelut rakennetaan sektorirajat ylittävällä yhteistyöllä.
- Hyvinvointiteknologian lisääminen
- Hoitoketjujen sujuvoittaminen

Tavoitteet

- Lisätä kotiin annettavien palvelujen kattavuutta. Yli 75-vuotiaiden kotihoidon asiakkaiden osuus 9 %.
- Kehittää kotihoidon ja ympärivuorokautisen hoidon väliin joustavia asumis- ja palvelukokonaisuuksia.
- Lisätä palveluintegraatiota

Toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi

- Järjestetään ja tuotetaan asiakkaiden tarpeen mukaisia laadukkaita, vaikuttavia ja kustannustehokkaita palveluja oikea aikaisesti ja tarkoituksenmukaisesti RAI arviointia hyödyntäen.
- Ammattilaisten riittävyyden ja osaamisen vahvistaminen sekä työhyvinvoinnista huolehtiminen
- Hyvinvointiteknologian laajentaminen
- Asiakkaiden toimintakyvyn edistäminen kuntouttavalla työotteella

Talouden & toiminnan riskit

- Talousarvio on epärealistinen suhteessa alueen ikääntyneen väestön palvelutarpeeseen ja päätöksenteon juridiseen velvoittavuuteen.
- Palvelujen ja toiminnan harmonisointi tuottaa lisäkustannuksia.
- Tietojärjestelmiä ei saada riittävästi tukemaan tiedolla johtamista.
- Henkilöstön saatavuus ja sitoutuminen.

Tililaji	TA 2024	KS muutokset	KS 2024
Toimintatuotot	10 448 020	160 000	10 608 020
Myyntituotot	1 185 000	0	1 185 000
Maksutuotot	9 263 020	160 000	9 423 020
Tuet ja avustukset	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	-60 245 074	-335 490	-60 580 563
Henkilöstökulut	-51 671 128	-335 752	-52 006 880
Palvelujen ostot	-8 106 390	262	-8 106 128
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-439 866	0	-439 866
Avustukset	0	0	0
Muut toimintakulut	-27 690	0	-27 690
Toimintakate	-49 797 054	-175 490	-49 972 543
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	0	0	0
Korkotuotot	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0
Korkokulut	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0
Vuosikate	-49 797 054	-175 490	-49 972 543
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0
Arvonalentumiset	0	0	0
Tilikauden tulos	-49 797 054	-175 490	-49 972 543

2.1.3. Asumispalvelut

Toiminnan kuvaus

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen, kun asiakkaiden toimintakyvyn tukemiseksi on käytetty kaikki avohoidon keinot

Painopisteet

- Toiminnan sisällön kehittäminen yhdenvertaisiksi palveluiksi yksiköstä riippumatta.
- Arvioinnin kehittäminen asiakkaan tilanteen mukaisen hoivan tarpeeseen vastaamiseksi

Tavoitteet

- Yli 75-vuotiaiden osuus ympärivuorokautisessa palveluasumisessa enintään 7,6 %
- Alle 75-vuotiaille vaihtoehtoisten palveluiden kehittäminen ja tarjoaminen ennen raskaampia palveluita

Toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi

- Avopalveluiden ja muiden kotona asumista tukevien palveluiden voimakas kehittäminen
- Oikea arviointi, asiakas oikeassa paikassa

Talouden & toiminnan riskit

- Palvelutarjonta ei vastaa asiakkaan palvelutarvetta, asiakkaan palvelutarve on raskaan hoidon tarvetta tavoitetta enemmän
- Määriteltyä tavoitetta ei saavuteta muualta tulevan sijoitustarpeen ja –paineen vuoksi
- Talouden säästötoimet eivät toteudu, jos vähennyksiä ei voida tehdä.
- Henkilöstön huono saatavuus voi vaikeuttaa oman toiminnan yksiköitä.
- Toimintasäännön mukainen asukasprofiili ei toteudu ikääntyneiden palveluna (ei päätösvaltaa alle 65-vuotiaille), ei pystytäkään varautumaan alle 65-vuotiaiden asiakkaiden asiakasryhmiin.

Tililaji	TA 2024	KS muutokset	KS 2024
Toimintatuotot	23 813 610	-160 000	23 653 610
Myyntituotot	0	0	0
Maksutuotot	23 813 610	-160 000	23 653 610
Tuet ja avustukset	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	-140 866 780	425 841	-140 440 939
Henkilöstökulut	-45 518 360	425 841	-45 092 519
Palvelujen ostot	-94 336 440	0	-94 336 440
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 001 240	0	-1 001 240
Avustukset	0	0	0
Muut toimintakulut	-10 740	0	-10 740
Toimintakate	-117 053 170	265 841	-116 787 329
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	0	0	0
Korkotuotot	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0
Korkokulut	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0
Vuosikate	-117 053 170	265 841	-116 787 329
Poistot ja arvonalentumiset	-7 011	0	-7 011
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 011	0	-7 011
Arvonalentumiset	0	0	0
Tilikauden tulos	-117 060 182	265 841	-116 794 341

3. Laite –ja kalustoinvestoinnit 2024

3.1. Ikääntyneiden palvelut

Investointikohde	Summa	Vastuualue	Vastuuyksikkö
Hoivakalusteet ikääntyneiden ympärivuorokautiset asumispalvelut	54 000	Asumispalvelut	Asumispalvelut alueet 1-4
Kotiin annettavien palveluiden kalustehankinnat	67 000	Kotiin annettavat palvelut	Alueet 1-4, digi- ja tukipalvelut
Ikääntyneiden kuntoutuksen kalustehankinnat	16 000	Kotona asumista tukevat palvelut	Ikäkeskus
Perhehoidon kalustehankinnat	20 000	Kotona asumista tukevat palvelut	Ikääntyneiden perhehoito
Arviointi- ja kuntoutusyksiköiden kaluste- ja laitehankinnat	60 000	Kotona asumista tukevat palvelut	Lyhytaikaishoito
Yhteensä	217 000		